

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA
НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

Nr. 278/04

mun. Chișinău

29 iunie 2022

Inspectorul principal de integritate al Inspectoratului de integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate, Griciuc Ada, în temeiul art.7 alin.(2), art.19, art.37 și art.38 alin.(2) din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în rezultatul controlului respectării regimului juridic al conflictelor de interese, a întocmit prezentul Act de constatare în privința **dlui Cheptene Ion, consilier în Consiliul sătesc Colonița, mun. Chișinău.**

I. Partea descriptivă a situației de fapt.

Prin Legea nr.130/2021 cu privire la modificarea unor acte normative (în vigoare la 29.10.2021) au fost operate modificări la Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (*în continuare – Legea nr.132/2016*) și Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (*în continuare – Legea nr.133/2016*), aplicabilitatea cărora a fost asigurată de către inspectorul de integritate în corespundere cu dispozițiile art.73 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Subsecvent, în cadrul prezentei proceduri de control, actele și acțiunile inspectorului de integritate au fost conformate la prevederile Legilor nr.132/2016 și nr.133/2016, în redacția în vigoare la momentul respectiv.

Potrivit art.30 din Legea nr.132/2016 (*în redacția în vigoare pînă la 29.10.2021*), sesizările depuse de persoanele fizice sau juridice de drept public sau privat, precum și cele din oficiu se înregistrează imediat și se repartizează aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

Același art.30 din Legea nr.132/2016 (*în redacția în vigoare din 29.10.2021*), dispune redistribuirea sesizărilor repartizate inspectorilor de integritate în condițiile alin.(2), inclusiv în situațiile prevăzute la lit.a) *imposibilitatea inspectorului de a-și exercita atribuțiile timp de cel puțin 30 de zile din motive de boală, delegare, detașare, transfer sau eliberare din funcție.*

Astfel, la data de 26.05.2022, în temeiul art.30 alin.(2) lit.a) din Legea nr.132/2016, inspectorului de integritate Griciuc Ada i-a fost repartizat electronic aleatoriu prin intermediul sistemului e-Integritate dosarul de control nr.20220204004 inițiat în privința lui Cheptene Ion, IDNP [REDACTED], domiciliat în [REDACTED].

La baza formării dosarului de control nr.20220204004 (inițiat anterior sub nr.20190106572 de către un alt inspector de integritate) a stat sesizarea nr.G-209/21 din 25.02.2021, potrivit căreia consilierul Cheptene Ion ar fi admis conflicte de interese în ședințele Consiliului sătesc Colonița din 03.12.2020 și 10.12.2020, prin adoptare decizii în privința propriei persoane și a persoanelor apropiate (frați) [REDACTED] și [REDACTED], de atribuire cote-părți în bunuri imobile situate în [REDACTED].

Conformîndu-se cerințelor art.31 alin.(1) din Legea nr.132/2016 și art.75 alin.(1) din Codul administrativ, inspectorul de integritate a demarat procedura de verificare prealabilă a sesizării întru stabilirea respectării condițiilor de formă și conținut a sesizării și existența bănuielii rezonabile privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Potrivit cerințelor art.12 alin.(7) și art.14 alin.(3) din Legea nr.133/2016, consilierul local are obligația să informeze despre conflictul de interese real în care se află Autoritatea Națională de Integritate, imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, fiindu-i interzisă, pînă la soluționarea acestuia, întreprinderea oricărei acțiuni, cu excepția abținerii.

Informațiile obținute la etapa verificării prealabile, inclusiv extrasele din Registrul declarațiilor despre conflictele de interese, ținut de Autoritatea Națională de Integritate în conformitate cu cerințele art.12 alin.(8) din Legea nr.133/2016, nu atestă prezența careva declarații ale consilierului Cheptene Ion despre aflare în situații de conflicte de interese.

Subsecvent, luând act de aspectele semnalate de petent, de calitatea de subiect al declarării și de obligația consilierului local de a respecta regimul juridic al conflictelor de interese, inspectorul de integritate a conchis prezența bănuielii rezonabile de încălcare de către consilierul Cheptene Ion a regimului juridic al conflictelor de interese, prin luare decizii în prezența interesului personal și a interesului generat de relația cu persoane apropiate (frați).

Urmare verificării prealabile a sesizării, în temeiul prevederilor art.19 lit.b), art.28 alin.(1), art.31 și art.37 alin.(2) din Legea nr.132/2016, inspectorul de integritate a dispus prin Procesul-verbal nr.177/05 din 17.03.2021, inițierea procedurii de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Cheptene Ion, consilier în Consiliul sătesc Colonița, mun. Chișinău (*în continuare – subiectul controlului*).

Subiectul controlului a fost informat prin scrisoarea nr.04-05/1295 din 17.03.2021 despre inițierea procedurii de control și drepturile de care beneficiază potrivit art.33 al Legii nr.132/2016.

În ordinea art.85 alin.(3) și art.87 alin.(1) din Codul administrativ, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților, conducându-se de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt.

Astfel, sub aspect procedural, în temeiul dispozițiilor art.19, art.20 alin.(1) și art.37 alin.(2) din Legea nr.132/2016, pentru realizarea atribuțiilor de control și în vederea acumulării materialului probatoriu relevant, de către inspectorul de integritate au fost solicitate informații și documente de la entități publice și private înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și accesate registre informaționale de stat, extrasele fiind anexate la dosarul de control.

În răspunsul nr.02/1-24-83 din 30.03.2021, Primăria sat. Colonița a informat că subiectul controlului a fost ales consilier în Consiliul sătesc Colonița în urma alegerilor locale generale din 20.10.2019, mandatul fiindu-i validat prin hotărârea Judecătorei Chișinău din 05.11.2019 (dosar nr.3-4267/19).

Prin urmare, subiectul controlului deține calitatea de subiect al declarării în sensul art.3 alin.(1) lit.b) din Legea nr.133/2016, în privința căruia se aplică prevederile Legii nr.768/2000 privind statutul alesului local și ale Legii nr.436/2006 privind administrația publică locală.

În exercitarea mandatului de ales local, subiectul controlului a avut obligația să respecte principiile generale de evitare a conflictelor de interese statuate la art.11 din Legea nr.133/2016, și anume, prin servirea interesului public cu imparțialitate și obiectivitate; prin asigurarea transparenței și a controlului public al activității; prin responsabilitate individuală și exemplul personal.

Totodată, art.21 alin.(1) lit.a) din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, limitează dreptul de vot al consilierului prezent la ședința consiliului în condițiile existenței unui conflict de interese, atunci când el personal, soția (soțul), copiii, părinții săi au un interes patrimonial în problema supusă dezbaterii.

Materialele prezentate de Primăria sat. Colonița atestă următoarele circumstanțe factice relevante obiectului supus controlului:

a) la 03.12.2020, având la bază Decizia nr.5/8 din 20.05.2011, Consiliul sătesc Colonița a adoptat decizia nr.15/8 ”Cu privire la formarea prin separare a bunurilor imobile, terenurilor aferente obiectelor atribuite la cota-valorică amplasate pe terenul cu nr. cadastral [REDACTAT]”.

Potrivit procesului-verbal nr.15 al ședinței din 03.12.2020, subiectul controlului a fost prezent la această ședință și a participat la procedura de votare a deciziei nr.15/8.

Pe de altă parte, inspectorul de integritate observă că Decizia nr.15/8 nu vizează în mod distinct careva bunuri imobile aflate în proprietatea subiectului controlului sau a persoanelor apropiate acestuia. Or, în corespundere cu Hotărârea Guvernului nr.1428 din 16.12.2008, prin decizia în cauză s-a dispus formare 21 bunuri imobile separate, cu destinație „agricol” și „teren aferent construcției” din terenul aferent construcțiilor aflate în extravilanul [REDACTAT] cu nr. cadastral [REDACTAT], suprafața de 12,4853 ha.

Totodată, inspectorul de integritate constată că decizia Consiliului s. Colonița nr.15/8 nu a fost pusă în aplicare. Or, prin răspunsul din 01.07.2021, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a informat că, urmare controlului legalității deciziei nr.15/8 din 03.12.2020, a înaintat notificare Consiliului s. Colonița care, nefiind examinată conform legislației în vigoare, a servit temei de adresare în instanța de judecată privind constatarea nulității deciziei nr.15/8 din 03.12.2020.

b) la 10.12.2020, aplicând prevederile pct.pct.5, 9, 10 și 11 din Regulamentul cu privire la transformarea cotelor-părți valorice din proprietate comună în fracție sau procente, aprobat prin

Hotărârea Guvernului nr.93/2009, Consiliul sătesc Colonița a adoptat Decizia nr.16/4 "Cu privire la aprobarea listei bunurilor imobile agricole proprietate comună pe cote-părți" și Decizia nr.16/5 "Cu privire la aprobarea listelor persoanelor care dispun de dreptul la cota-parte din bunurile agricole proprietate comună". Potrivit procesului-verbal nr.16 al ședinței din 10.12.2020, subiectul controlului a fost prezent la ședință și a participat la procedura de votare a deciziei nr.15/8.

Adoptarea ambelor decizii s-a întemeiat pe informațiile și concluziile prezentate la 30.11.2020 de Comisia de transformare a cotelor-părți valorice din valoare bănească în procente. Materialele disponibile dosarului de control atestă, că această Comisie, constituită la 27.02.2020 prin decizia Consiliului sătesc Colonița, a activat în perioada martie - decembrie 2020, prezentînd pentru ședința din 10.12.2020 proiectul deciziei nr.16/5 cu cca 100 de anexe prin care, urmare analizei proceselor-verbale ale comisiei de privatizare, a fost restabilită ordinea cronologică a etapelor de privatizare a Gospodăriei experimentale Colonița.

Analizînd aceste materiale, inclusiv anexele nr.7, nr.41-46 și nr.99 în care sunt vizați subiectul controlului și persoanele apropiate, frații [REDACTAT] și [REDACTAT], inspectorul de integritate observă că aceste liste conțin persoane care dispun deja de dreptul la cota-parte din bunurile agricole proprietate comună, fapt ce conduce la următoarele concluzii:

- în primul rînd, prin Deciziile nr.16/4 și nr.16/5 din 10.12.2020, Consiliul sătesc Colonița a aprobat lista bunurilor imobile agricole proprietate comună pe cote-părți atribuite deținătorilor de cotă-valorică la privatizarea fostei gospodării agricole și listele celor 900 de persoane care deja dispuneau de dreptul la cota-parte din bunurile agricole proprietate comună atribuite la privatizarea gospodăriei agricole Colonița, conform proceselor verbale ale ședințelor Comisiilor de privatizare și Comisiei de transformare a cotelor-părți valorice din proprietate comună în fracție și procente.

- în al doilea rînd, la bază luării Deciziilor nr.16/4 și nr.16/5 din 10.12.2020 a stat punerea în aplicare a Regulamentului cu privire la transformarea cotelor-părți valorice din proprietate comună în fracție sau procente, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.93/2009. Prin urmare, ambele decizii au fost adoptate cu scopul transformării cotelor – părți valorice, deja deținute, din proprietate comună în procente, dar nu în scopul atribuirii de noi cote părți și, deoarece au fost adoptate în interesul tuturor deținătorilor de cote-părți din localitate, acestea nu poartă caracter individual.

- în al treilea rînd, din notele informative ale Comisiei de transformare a cotelor-părți valorice din proprietate comună în fracție și procente rezultă că materialele prezentate consilierilor spre aprobare rezidă în restabilirea ordinii cronologice a etapelor de privatizare a Gospodăriei experimentale Colonița, nicidecum avantajarea sau favorizarea careva persoane apropiate prin atribuire cote-părți din bunuri imobile.

Totodată, inspectorul de integritate observă că deciziile nr.16/4 și nr.16/5 din 10.12.2020 nu au fost puse în aplicare din motivul suspendării acestora. Or, la data de 18.03.2021, Consiliul sătesc Colonița a adoptat decizia nr.4/5 prin care, urmare examinării notificărilor Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, a decis suspendarea deciziilor nr.16/4 și 16/5 din 10.12.2020.

Prin răspunsul din 01.07.2021, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a informat că urmare controlului legalității deciziilor nr.16/4 și 16/5 din 10.12.2020 a înaintat Consiliului s. Colonița notificări care, nefiind examinate în termen, au servit temei de adresare în instanța de judecată privind constatarea nulității acestora.

În ordinea art.37 alin.(3) din Legea nr.132/2016, în cadrul procedurii de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inspectorul de integritate are obligația de a invita persoana supusă controlului să-și prezinte punctul de vedere.

Prin invitația nr.04-04/2960 din 30.05.2022, subiectul controlului a fost solicitat să prezinte punctul de vedere cu privire la situația supusă controlului. Subiectul controlului a dat curs invitației și a prezentat la 28.06.2022, sub nr.intr.5127, punctul de vedere în care susține că nu a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, invocînd următoarele argumente, (citată): „*Am participat la ședința Consiliului sătesc Colonița din 10.12.2020 și am votat pentru deciziile nominalizate. Prin deciziile nr.16/4 și 16/5 din 10.12.2020, a fost aprobată activitatea de un an de zile a comisiei pentru transformarea cotelor valorice din sumă bănească în procente. Comisia a propus spre aprobare lista persoanelor, circa 850 persoane care dispun de dreptul la cota-parte din anumite obiecte imobile. Prin votul pentru, eu am aprobat lucrul comisiei și am apărat dreptul cotașilor. Prin deciziile sus indicate, mie personal nu mi-a fost atribuit nimic doar s-a conformat faptul că eu dispun de dreptul la anumite obiecte. Informez, că la momentul aprobării acestor decizii, atât eu cât și frațele [REDACTAT] [REDACTAT], deja dețineam certificat de proprietate pe cota mea încă din anul 2013, în temeiul Deciziei*

Consiliului săt. Colonița nr.3/2 din 16.03.2011. Referitor la participarea la vot pentru decizia nr. 15/8 din 03.12.2020, prin care s-au format bunuri imobile-terenuri din fosta fermă, eu nu am careva interese, este o decizie generală care nu îmi aduce careva privilegii.”

II. Concluzii și decizii.

Pornind de la definiția dată la art.2 din Legea nr.133/2016, *conflictul de interese* reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii.

Același art.2 definește *interesul personal*, ca orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale. Iar, noțiunea de *persoana apropiată* include soțul/soția, copilul, concubinul/concubina, persoana aflată la întreținere, persoana înrudită prin sînge sau prin adopție și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării.

Extrasele din Registrul de stat al populației confirmă relația de rudenie *frați* între subiectul controlului și [REDACTED], IDNP [REDACTED] și [REDACTED], IDNP [REDACTED].

Deci, în sensul art.2 din Legea nr.133/2016, persoanele [REDACTED] și [REDACTED] întrunesc calitatea de persoană apropiată și determină interesul personal al subiectului controlului.

Conform art.12 alin.(3) din Legea nr.133/2016, *conflictul de interese real* apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului/funcției publice.

Subsecvent, art.12 alin.(7) din Legea nr.133/2016 obligă consilierul local să informeze Autoritatea Națională de Integritate despre conflictul de interese real, imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, în baza unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a funcției.

Analizînd materialele disponibile dosarului de control prin prisma normelor suscitade, inspectorul de integritate constată că subiectul controlului nu a avut obligația de a declara sau soluționa conflicte de interese, or, nefiind stabilită prezența interesului personal în situațiile descrise mai sus, acestea nu constituie conflicte de interese în sensul definit de Legea nr.133/2016.

Generalizînd rezultatele controlului respectării regimului juridic al conflictelor de interese prin prisma cadrului legal pertinent, conducîndu-se de principiile concludenții, utilității și veridicității și aplicînd propria convingere în examinarea sub toate aspectele și în mod obiectiv materialul probator administrat în raport cu presupusele încălcări invocate la etapa inițierii controlului, inspectorul de integritate conchide lipsa încălcării regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Cheptene Ion, consilier în Consiliul sătesc Colonița, mun. Chișinău.

În circumstanțele de fapt și de drept enunțate, conducîndu-se de prevederile art.art.2, 3, 12 și art.14 din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, în coroborare cu dispozițiile art.art.19, 20, 35, 36, 37 și art.38 alin.(2) din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul principal de integritate,-

dispune:

1. Se constată lipsa încălcării regimului juridic al conflictelor de interese de către subiectul declarării Cheptene Ion, consilier în Consiliul sătesc Colonița, mun. Chișinău.

2. Se comunică actul de constatare dlui Cheptene Ion și se informează despre dreptul contestării acestuia în termen de 30 zile de la emitere, nemijlocit la Curtea de Apel Chișinău, mun. Chișinău. str. Teilor nr.4.

Prezentul Act de constatare a fost întocmit în două exemplare, pe 4 (patru) file.

Inspector principal de integritate

Ada Griciuc